

Фінансова звітність неприбуткових організацій, які не підлягають підвищеному контролю з боку держави, складається з балансу (звіту про фінансовий стан) та звіту про фінансові результати (звіту про сукупні доходи), форма і порядок складання яких визначаються Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва».

Запропоноване удосконалення облікового забезпечення діяльності некомерційних неприбуткових організацій базується на визначених концептуальних засадах, які враховують особливості функціонування цих організацій.

УДК 334.012.33

Іващенко К. О.,

аспірант,

Національний університет водного господарства та природокористування

АВТОМАТИЗАЦІЯ АНАЛІТИЧНОГО ОБЛІКУ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Сьогодні в Україні триває реформування системи бухгалтерського обліку і звітності в державному секторі з урахуванням вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, яке розпочато у 2007 році із затвердженням Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007—2015 роки. Завданнями останньої є удосконалення методології та перехід на єдині методологічні засади бухгалтерського обліку і звітності, а також створення уніфікованого організаційного та інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку.

В умовах трансформації економічних процесів у державному секторі економіки перед бюджетними установами постає низка проблем, які неможливо розв'язати без ефективної організації бухгалтерського обліку.

Дослідженню проблемних питань бухгалтерського обліку в бюджетних установах приділяють увагу вчені Атамас П. Й.,

Джога Р. Т., Канєва Т. В., Левицька С. О., Рудченко Ю. С., Свірко С. В., Сушко Н. І., Ткаченко І. Т., Чечуліна О. О. та ін.

Але не вирішеними залишаються проблеми автоматизації бухгалтерського обліку на етапі створення уніфікованої організаційної та інформаційної облікової системи державного сектору.

Стратегією модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007—2015 роки визначено такі основні напрями модернізації обліку:

- вдосконалення системи бухгалтерського обліку;

- вдосконалення системи фінансової звітності та звітності про виконання бюджетів;

- створення уніфікованої організаційної та інформаційної облікової системи.

Одним із завдань останнього напрямку є уніфікація програмного забезпечення, що використовується суб'єктами державного сектору, з метою забезпечення обміну інформацією між Мінфіном, органами Казначейства і суб'єктами державного сектору з використанням баз даних та інформаційних систем.

Функціональні особливості сучасних інформаційних технологій для державного сектору повинні забезпечувати комплексну автоматизацію бюджетних організацій і державних установ і вирішувати завдання автоматизації бухгалтерського обліку з метою створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління державними фінансами.

Автоматизація господарських процесів бюджетної організації в інформаційній системі повинна здійснюватись з використанням плану рахунків бухгалтерського обліку та забезпечувати обробку даних у таких аналітичних розрізах:

- за кодами економічної класифікації видатків;

- за джерелами фінансування — кошти загального та спеціального фондів;

- за кодами програмної (функціональної) класифікації;

- за структурними підрозділами бюджетної установи.

З метою аналізу облікових даних інформаційна технологія повинна забезпечувати:

- багаторівневий синтетичний та аналітичний облік, тобто створення субрахунків до рахунків бухгалтерського обліку, розбиття групи аналітичних ознак на підгрупи;

- багатомірний бухгалтерський облік, аналіз рахунків (групи рахунків) за кількома незалежними ознаками;

- приєднання однієї аналітичної ознаки до різних синтетичних рахунків;

формування звітів для групи рахунків із спільними аналітичними ознаками;

формування звітів за однією аналітичною ознакою для всіх синтетичних рахунків, що мають цю ознаку;

реєстрацію додаткових реквізитів до аналітичних ознак.

У розвинутій інформаційній технології повинні забезпечуватись введення, обробка, зберігання та узагальнення даних кожного розділу обліку із таким ступенем деталізації аналітичних даних, який задовольнить користувача відповідно до його функціональних обов'язків і прав доступу. Комплексність інформаційної системи визначається можливістю реєстрації господарських процесів бюджетної установи з використанням первинних документів, які створюють кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку, та подальшим узагальненням і зведенням даних шляхом формування облікових регістрів і звітності. Причому, необхідні розрізи аналітики, що деталізують дані операції, повинні вказуватись на рівні створення первинних документів.

Слід зауважити, що можливість автоматизації аналітичних даних в інформаційній технології має забезпечуватись шляхом визначення для рахунків бухгалтерського обліку видів аналітики. Об'єкти аналітики, відповідно до визначених видів, повинні записуватись у довідниках, які у свою чергу можуть формуватись користувачем вручну або з використанням класифікаторів. Для деталізації даних основних довідників можуть використовуватись підпорядковані довідники та регістри відомостей.

Запровадження програмно-цільового методу розподілу та використання бюджетних коштів, а також необхідність дотримання відповідності взятих бюджетних зобов'язань кошторисам (планам використання бюджетних коштів) або фактичним надходженням спеціального фонду обумовлює вимогу щодо здійснення контролю в інформаційній системі відповідності сум зареєстрованих договорів і кошторисів, бюджетних зобов'язань і договорів, фінансових зобов'язань і бюджетних зобов'язань, платіжних документів і фінансових зобов'язань та обліку господарських операцій в цих розрізах.

Отже, реформування системи бухгалтерського обліку і звітності в державному секторі вимагає зміни функціональних можливостей інформаційних систем щодо організації аналітичного обліку.